

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/39/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1516202343
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:1516202343.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovvej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, v právnej veci žalobcu: Poľnohospodárska Pôda s.r.o., so sídlom Bratislava, Žehrianska 3179/3, IČO: 44 138 369, zastúpeného: LawService, s.r.o., so sídlom Zvolen, Stráž 3/223, IČO: 36 861 723, proti žalovanej: F. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z., T. XXX/X, zastúpenej: BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Bratislava, Hviezdoslavovo nám. 25, IČO: 36 833 533, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 19. apríla 2021, č. k. 15C/135/2016-214, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho zamietajúcom výroku a vo výroku o nároku na náhradu trov potvrdzuje.

Odvolanie žalobcu proti výroku o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania odmieta.

Žalovanej priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

Vstup intervenienta nie je prípustný.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa voči žalovanej domáhal určenia, že je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v kat. úz. E., obec E., okres Z., zapísanej Okresným úradom Z., katastrálny odbor na LV č. XXXX, parcely registra „C“ evidované na mape určeného operátu, parc. č. XXXX, druh pozemku: orná pôda o výmere XXX m² (ďalej v texte len „predmetná nehnuteľnosť“, „nehnuteľnosť“). O trovách konania rozhodol tak, že žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady rozhodne po právoplatnosti rozsudku, samostatným rozhodnutím. Posledným výrokom návrh na prerušenie konania zamietol. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že dňa 18. 06. 2015 bola uzatvorená kúpna zmluva, dňa 01. 07. 2015 bol podaný návrh na vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Žalovaná ako predávajúca od kúpnej zmluvy odstúpila, pričom neexistovali nielen zmluvné, ale ani zákonné dôvody na odstúpenie od zmluvy. Tvrdil svoj naliehavý právny záujem na takomto určení. Na návrh žalobcu súd prvej inštancie pripustil uznesením č. k. 15C/135/2016-164 zo dňa 03. 03. 2020 zmenu žaloby, v zmysle ktorej zmeny sa žalobca domáhal určenia, že bol výlučným vlastníkom pozemku registra „C“ v kat. úz. E., obec E., okres Z. s parcelným číslom XXXX, ostatné plochy o výmere XXX m² (aktuálne je súčasťou parcely registra „C“ č. XXXX o výmere XX XXX m², zastavané plochy a nádvoría) (ďalej v texte len „predmetná nehnuteľnosť“, „nehnuteľnosť“) ku dňu jeho vyvlastnenia na základe rozhodnutia o vyvlastnení zo dňa 18. 08. 2016 Okresného úradu Z., odbor výstavby a bytovej politiky, č. OU-NR-H v spojení s rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odbor štátnej stavebnej správy zo dňa 10. 10. 2016, č. XXXXX/XXXX/BXXX-SV/XXXXX/To. Návrh na zmenu žalobu odôvodnil

tým, že má byť vyplatená náhrada za vyvlastnenie pozemku, do úvahy prichádzajú dva subjekty, a to on alebo spoločnosť MH Invest II, s.r.o. Uviedol, že spoločnosť MH Invest s.r.o. ako i MH Invest II s.r.o. nadobudli pozemok v čase, keď bola v katastri nehnuteľností zapísaná poznámka o tomto súdnom konaní, teda výrok právoplatného rozsudku v tomto konaní bude pre obe spoločnosti podľa § 228 ods. 2 CSP záväzný.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 137 písm. c) zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“); § 48, § 123, § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“); § 6 ods. 6 zák. č. 258/2015 o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 4 ods. 1 zák. č. 162/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „katastrálny zákon“). Vykonaným dokazovaním zistil, že na základe kúpnej zmluvy č. XXXXXXXX medzi MH Invest s.r.o. ako predávajúcim a spoločnosťou MH Invest II, s.r.o., ako kupujúcim, zverejnenej v Centrálnom registri zmlúv, bola ako vlastníčka predmetnej nehnuteľnosti zapísaná do katastra nehnuteľností spoločnosť MH Invest II, s.r.o. Právoplatnosťou rozhodnutia Okresného úradu Z., odbor výstavby a bytovej politiky č. OU-NR-H zo dňa 18. 08. 2016 došlo k vyvlastneniu pozemkov, so zmeneným druhom pozemkov - ostatné plochy v prospech spoločnosti MH Invest s.r.o. a náhrada za vyvlastnenie, vrátane náhrady za vyvlastnenie pozemku v zmysle rozhodnutia uložená do úschovy na Okresnom súde Nitra sp. zn. 12U/4/2016. Rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja slovenskej republiky, odbor štátnej správy zo dňa 10. 10. 2016, č. XXXXX/XXXX/BXXX-SV/XXXXX/To.

3. Konštatoval, že žaloba bola žalobou určovacou, preto sa zaoberal predovšetkým tým, či bol daný naliehavý právny záujem na podanej žalobe s poukazom na pripustenú zmenu petitu žaloby. Mal preukázané, že náhrada za vyvlastnené pozemky bola zložená do úschovy na súde v konaní vedenom pod sp. zn. 12U/4/2016, pretože spoločnosť MH Invest s.r.o. mala pochybnosti, kto je veriteľom, ktorému má byť náhrada za vyvlastnené pozemky uhradená. Žalobca odvodzoval svoj právny záujem na danom určení práve rozhodnutím o vyvlastnení pozemkov a uložením náhrady do súdnej úschovy, ktorá nebola vyplatená z dôvodu prebiehajúcich súdnych konaní o vlastníctve pozemkov. Zmeny vo vlastníctve prevádzaných pozemkov ako aj proces vyvlastnenia a následné zloženie náhrady za vyvlastnenie do úschovy súdu spôsobili, že žalobca sa nemohol aj naďalej domáhať určenia vlastníckeho práva k pozemkom, ktoré už boli vyvlastnené. Na takomto určení už nemal naliehavý právny záujem. Z obsahu zmeneného žalobného návrhu vyplývalo, že žalobca sa len snaží dosiahnuť, aby jemu ako vlastníčkovi bola vyplatená vyvlastňovacia náhrada. Mal za to, že bez vyriešenia otázky spornosti vlastníctva k vyvlastnenému pozemku (kvôli ktorej bola aj náhrada vložená do úschovy), v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 12U/4/2016, by zrejme náhrada zostala aj naďalej v úschove, čo by neriešilo problém, preto ktorý bola do úschovy vložená. Preto rezultoval, že v danom spore bol daný naliehavý záujem na podanej žalobe.

4. Ďalej sa zaoberal tým, či bola daná aktívna legitímácia žalobcu na podanie žaloby. V tomto smere poukázal na znenie § 4 ods. 1 katastrálneho zákona a zvýraznil, že zmena vlastníka je viazaná na vklad (zápis) do katastra nehnuteľností, pretože práve zápisom sa zverejňuje kto je novým vlastníkom nehnuteľností. Preto mal za to, že žalobca bol aktívne vecne legitímovaný na podanie žaloby. Zaoberal danosťou pasívnej legitímácie žalovanej. Zvýraznil, že vyvlastnenie je osobitný druh nadobudnutia vlastníckeho práva, ktoré nie je odvodené od právneho predchodcu, jedná sa o originárne nadobudnutie vlastníckeho práva, keďže v tomto prípade dochádza k prechodu (nie k prevodu) vlastníckeho práva. Vlastník vyvlastnených pozemkov nie je právnym nástupcom vyvlastneného subjektu. Dôvodil, že žalobca v spore vlastnícke právo k vyvlastneným pozemkom nepreukázal, nakoľko ak by aj prišlo k uzatvoreniu platnej kúpnej zmluvy, neznamená to prevod vlastníckeho práva. Týmto právnym úkonom je vklad do katastra nehnuteľností, ktorý má konštitutívne účinky pre vznik vlastníckeho práva. Mal za to, že žalobca nemohol nadobudnúť vlastnícke právo k týmto pozemkom a to predovšetkým na existenciu zákonného predkupného práva štátu, keď s poukazom na § 3 ods. 5 zák. č. 175/1999 Z. z. je obmedzená voľnosť priamo zo zákona a teda vlastníci dotknutých pozemkov sú povinní v prípade ak by mali záujem predať nehnuteľností, tieto prednostne ponúknuť na kúpu štátu. Dňom schválenia osvedčenia o významnej investícii vládou dňa 21. 07. 2015 vzniklo predkupné právo štátu. V rozhodnom čase, teda v čase vyvlastnenia bola vlastníkom nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu spoločnosť MH Invest II s.r.o.. S poukazom na tieto skutočnosti, ako aj citované zákonné ustanovenia, mal za to, že nebola daná pasívna legitímácia žalovanej, ktorá nie je vedená ako vlastníčka nehnuteľností a ani v čase

Rozhodnutia o vyvlastnení 18. 08. 2016 nebola vedená ako vlastníci nehnuteľností, nakoľko zmluvou zo dňa 04. 03. 2016 žalovaná previedla nehnuteľnosť na MH Invest s.r.o. Z týchto dôvodov žalobu zamietol.

5. Rozhodnutie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania právne oprel o ust. §164 zák. č. 160/20156 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Argumentoval, že žalobca žiadal, aby súd konanie prerušil do skončenia konania vedeného na Krajskom súde v Nitre sp. zn. 11S/259/2016. Zvýraznil, že vzhľadom na účinky vyvlastnenia v zmysle zákona č. 282/2015 Z. z. na predmetné konanie nemá vplyv uvedené správne konanie vedené na Krajskom súde v Nitre. Zastal názor, že ani úspech žalobcu v správnom konaní by nepriniesol zmenu v právnom stave ohľadne predmetnej nehnuteľnosti, keďže vzhľadom na vyvlastnenie by už nebolo možné žalobcu zapísať ako vlastníka nehnuteľnosti.

6. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania právne oprel o ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP a žalovanej priznal náhradu trov konania priznal v rozsahu 100 %, pretože vo veci mala plný úspech, pričom dôvody hodné osobitného zreteľa s poukazom na ustanovenie § 257 CSP nezistil u strán sporu ani v okolnostiach veci. Dodal, že o výške trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

7. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, odôvodniac ho vadami v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Domáhal sa zrušenia napadnutého rozsudku a jeho vrátenia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Nesprávny procesný postup súdu vzhľadom na arbitrárom závere o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie. Mal za to, že súd prvej inštancie vychádzal aj z nesprávnych skutkových zistení, keď uviedol, že nemohol nadobudnúť vlastnícke právo v dôsledku predkupného práva štátu, ktoré vzniklo dňa 21. 07. 2015, avšak zmluva medzi ním a žalovanou bola uzatvorená dňa 10. 07. 2015. Za nesprávne označil tvrdenie, že svoje vlastnícke právo nepreukázal. Mal za to, že k posudzovaniu platnosti zmluvy mohol súd pristúpiť až po tom, čo by skúmal, či medzi žalobcom a žalovanou došlo k uzavretiu platnej zmluvy - či boli splnené všetky hmotnoprávne zákonné predpoklady (vyplývajúce z OZ) na uzatvorenie zmluvy - čo však neskúmal v dôsledku nesprávnych právnych záverov. Ak by súd vyhodnotil, že zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovanou spĺňala všetky hmotnoprávne predpoklady, následne by spoločnosť MH Invest II. s.r.o. nemohla byť vlastníkom, lebo nebolo možné nadobudnúť vlastníctvo od nevlastníka (a to ani keby bol dobromyseľným držiteľom, čo je však v tomto prípade vylúčené vzhľadom na zapísanú poznámku o tomto konaní). Záver súdu prvej inštancie, že vzhľadom k nezavkladovaniu zmluvy pred vyvlastnením nemohol byť vlastníkom ku dňu vyvlastnenia, označil za nesprávny. Vysvetlil, že prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnosti prebieha v tzv. intabulačnom režime nadobúdania vlastníckeho práva. Titulom je zmluva, ktorá má obligatórne kauzálny charakter a je nevyhnutným predpokladom pre nadobudnutie vlastníckeho práva. K titulu pristupuje aj modus, t. j. zápis do príslušného registra, v ktorom sa evidujú vlastnícke práva k nehnuteľnostiam. Obligačná zmluva je to, čo zakladá právny vzťah medzi prevádzajúcim a nadobúdateľom. Zmluva ktorou dochádza k prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti je platná po podpísaní účastníkmi, pričom účinnosť zmluvy nastáva súčasne so vznikom platnej zmluvy. Od daného okamihu sú účastníci viazaní prejavom vôle. Účastníkmi zhodné prejavy vôle, smerujúce k uzatvoreniu zmluvy, sú právnymi úkonmi zakladajúcimi v zmysle § 2 ods. 1 OZ medzi účastníkmi občianskoprávny vzťah, z ktorého účastníkom vyplývajú určité vzájomné práva a povinnosti. Účinnosť zmluvy nastáva súčasne so vznikom platnej zmluvy. Rozhodnutie správy katastra o povolení vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam nie je rozhodnutím, s ktorým by zákon spájal vznik účinnosti zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnej veci (poukazujúc na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Cdo/184/2005). Mal za to, že je potrebné rozlišovať obligačnoprávne a vecnoprávne následky. Rozhodnutie správy katastra o povolení vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nie je rozhodnutím, s ktorým by zákon spájal vznik účinnosti zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnej veci. Účinky vkladu podľa ustanovenia § 133 ods. 2 OZ spočívajú v nadobudnutí vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, t. j. vo vecnoprávných následkoch, a nie v obligačnoprávných následkoch (v účinnosti) zmluvy, ktoré nastali platným prijatím návrhu na uzavretie zmluvy (§ 44 ods. 1 OZ). Tvrdil, že súd prvej inštancie mal skúmať, či nastali obligačnoprávne účinky zmluvy (t. j. či bola zmluva platná), pretože neexistoval žiaden hmotnoprávny dôvod neplatnosti zmluvy. Mal za to, že v čase uzavretia zmluvy dňa 10. 07. 2020 nebola žalovaná povinná ponúknuť pozemky štátu a túto povinnosť, vzhľadom na viazanosť svojím obligačným prejavom, nemala ani v priebehu vkladového konania, preto súd prvej inštancie nesprávne posúdil následky spojené s prípadným porušením predkupného práva. Zastal názor, že súd prvej inštancie sa pri posudzovaní právnej otázky následkov spojených s predkupným právom odchýlil od ustálenej praxe, ktorá hovorí o

tom, že následkom vecného predkupného práva nie je neplatnosť právneho úkonu, osoba oprávnená z predkupného práva sa môže domáhať od nadobúdateľa, aby mu vec ponúkol na predaj, alebo jej zostane predkupné právo zachované (§ 603 ods. 3 OZ). Preto označil za nesprávny záver súdu prvej inštancie, že ak by aj zmluva bola platným právnym úkonom, žalobca by nemohol vlastnícke právo nadobudnúť v dôsledku predkupného práva štátu. Zvýraznil, že vlastníctvo by nadobudnúť mohol, avšak v prípade zamýšľaného predaja, by bol v dôsledku tejto právnej úpravy povinný ponúknuť ho prednostne štátu. Uviedol, že v prvom rade bolo potrebné vyhodnotiť, či bola zmluva platne uzatvorená a až následne posúdiť, či táto spoločnosť MH Invest II. s.r.o. mohla nadobudnúť vlastnícke právo od nevlastníka. Namietal i záver súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Tvrdil, že v konaní sp. zn. 11S/259/2016 sa rieši otázka podstatná aj pre toto konanie (nezákonnosť vyvlastnenia). Za nesprávny označil záver súdu, že ani úspech žalobcu v správnych konaniach by nepriniesol zmenu v právnom stave ohľadne pozemku, keďže vzhľadom na vyvlastnenie by už nebolo možné žalobcu zapísať ako vlastníka pozemku. Mal za to, že tento záver bol arbitrárny, ak by totiž došlo k zrušeniu vyvlastnenia, nemohol by obstať záver súdu o originárnom nadobudnutí vlastníckeho práva vyvlastnením. Uzavrel, že závery súdu prvej inštancie sú arbitrárne, súd vychádzal z nesprávnych skutkových zistení a vec nesprávne právne posúdil.

8. K odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadrila žalovaná, v ktorom podaní označila napadnuté rozhodnutie za vecne správne a navrhla ho potvrdiť. Súhlasila s vysloveným názorom súdu prvej inštancie, že žalobca v spore vlastnícke právo k vyvlastneným pozemkom nepreukázal, ako aj s konštatovaním absencie jej pasívnej legitímácie v konaní, nakoľko nie je vedená ako vlastníka. Zvýraznila, že Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v obdobných veciach opakovane právne vyjadril tak, že v dôsledku vzniku predkupného práva štátu je zmluvná voľnosť vlastníka pozemku obmedzená priamo zo zákona, a teda vlastníci dotknutých pozemkov sú povinní v prípade zamýšľaného predaja prednostne ponúknuť tieto pozemky na kúpu štátu. Podľa názoru Najvyššieho súdu v prípade, že zákonné predkupné právo k predmetu zmluvy vzniklo až po jej uzavretí, nenastala absolútna neplatnosť tejto zmluvy, pretože podmienky platnosti sa skúmajú vždy ku dňu uzavretia zmluvy, a v takom prípade v čase uzavretia zmluvy neexistovala právna úprava brániaca realizácii predmetu zmluvy. Táto situácia nastala dodatočne, po uzavretí zmluvy, ale v čase pred rozhodnutím o vklade. Správny orgán musí rešpektovať platný a účinný právny stav vyplývajúci i z právnych predpisov, ktoré nadobúdajú účinnosť k času jeho rozhodovania, a ktoré nepravou retroaktivitou zasahujú do právneho vzťahu. Najvyšší súd uvedenú situáciu hodnotí ako dodatočnú právnu nemožnosť plnenia, ktorá objektívne nastala pred rozhodnutím o vklade. Mala za to, že existencia predkupného práva štátu podľa § 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 Z. z. obmedzuje zmluvnú voľnosť povinného a má vplyv na povolenie vkladu. Okresný úrad je preto povinný skúmať, či po uzavretí zmluvy do rozhodnutia o povolení vkladu nenastali skutkové alebo právne zmeny, ktoré by bránili vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Zotrvávala na svojom tvrdení, že nie je v konaní pasívne vecne legitímovaná, keďže nie je a v čase vyvlastnenia ani nebola vlastníčkou sporného pozemku. Zastala názor, že kúpna zmluva bola absolútne neplatná pre porušenie predkupného práva štátu, ktoré bolo obídene uzatvorením predmetnej kúpnej zmluvy a každý právny úkon, ktorý sa svojím obsahom, resp. účelom prieči dobrým mravom, odporuje zákonu alebo ho obchádza, je absolútne neplatným, ibaže by išlo o niektorý z právnych úkonov v ust. § 40a OZ. K tvrdeniu žalobcu na konanie, že rozhodnutie v konaní vedenom na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 11S/259/2016 môže mať podstatný význam pre rozhodnutie v tejto veci uviedla, že výsledok konania na správnom súde, ani prípadný úspech žalobcu v konaní o určenie nezákonnosti rozhodnutia o vyvlastnení, nemá vplyv na právne závery v tomto konaní.

9. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou stranou v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) za splnenie povinnosti ustanovenej v ust. § 219 ods. 3 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

10. Podľa § 387 ods. 1, 2, 3 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní

na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

11. Ustanovením § 387 ods. 2 CSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

12. Predmetom tohto konania je žaloba žalobcu, ktorou sa domáhal, po pripustení zmeny petitu, že bol výlučným vlastníkom pozemku registra „C“ v katastrálnom území E., obec E., okres Z. s parcelným číslom XXXX, ostané plochy o výmere XXX m² (aktuálne je súčasťou parcely registra „C“ č. XXXX o výmere XXXXX m², zastavané plochy a nádvoría) ku dňu jeho vyvlastnenia na základe rozhodnutia o vyvlastnení zo dňa 18. 08. 2016 Okresného úradu Z., odbor výstavby a bytovej politiky, č. OU-NR-H v spojení s rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odbor štátnej stavebnej správy zo dňa 10. 10. 2016 č. XXXXX/XXXX/BXXX-SV/XXXXX/To. Naliehavosť právneho záujmu na požadovanom určení odôvodňoval tým, že medzi ním a žalovanou došlo k platnému uzavretiu kúpnej zmluvy dňa 18. 06. 2015, dňa 01.07.2015 bol podaný návrh na vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Žalovaná ako predávajúca od kúpnej zmluvy odstúpila, pričom neexistovali nielen zmluvné, ale ani zákonné dôvody na odstúpenie od zmluvy. Žalovaná predala predmetné pozemky na základe Kúpnej zmluvy č. XXXXX/XXXX/XXXX/Lužianky/XXX/XXXX medzi žalovanou ako predávajúcou a spoločnosťou MH Invest s.r.o. ako kupujúcim a následne medzi MH Invest s.r.o. ako predávajúci a spoločnosťou MH Invest II, s.r.o., ako kupujúcim, na základe kúpnej zmluvy č. XXXXXXXX bola ako vlastníčka nehnuteľností zapísaná do katastra nehnuteľností spoločnosť MH Invest II, s.r.o. Právoplatnosťou rozhodnutia Okresného úradu Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky č. OU-NR-H zo dňa 18. 08. 2016 došlo k vyvlastneniu predmetnej nehnuteľnosti v prospech spoločnosti MH Invest s.r.o. a náhrada za vyvlastnenie nehnuteľnosti bola v zmysle rozhodnutia uložená do úschovy na Okresnom súde Nitra 12U/4/2016. Pri vyplatení náhrady za vyvlastnenie nehnuteľnosti do úvahy prichádzajú dva subjekty, a to žalobca alebo spoločnosť MH Invest II, s.r.o., Spoločnosť MH Invest s.r.o. ako i MH Invest II s.r.o. nadobudla pozemok v čase, keď bola v katastri nehnuteľností zapísaná poznámka o tomto súdnom konaní, teda výrok právoplatného rozsudku v tomto konaní bude pre obe spoločnosti podľa § 228 ods. 2 CSP. Teda účelom žaloby bolo určiť komu má byť vyplatená náhrada za vyvlastnenie. V konaní bolo nesporne preukázané, že dňa 18. 06. 2015 bola medzi žalobcom ako kupujúcim a žalovanou ako predávajúcou uzatvorená Kúpna zmluva, predmetom ktorej bol prevod nehnuteľnosti a návrh na vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnosti bol Okresnému úradu Z., katastrálny odbor, doručený dňa 01. 07. 2015. Žalovaná od kúpnej zmluvy odstúpila. Dňa 04. 03. 2016 bola uzatvorená kúpna zmluva č. XXXXX/XXXX/XXXX/Lužianky/XXX/XXXX medzi žalovanou ako predávajúcou a spoločnosťou MH Invest, s.r.o. ako predávajúci, predmetom ktorej bol predaj nehnuteľností a na základe kúpnej zmluvy č. XXXXXXXX medzi MH Invest s.r.o. ako predávajúci a spoločnosťou MH Invest II, s.r.o., ako kupujúcim, zverejnenej v Centrálnom registri zmlúv, bola ako vlastníčka nehnuteľnosti spoločnosť MH Invest II, s.r.o. Právoplatnosťou rozhodnutia Okresného úradu Z., odbor výstavby a bytovej politiky č. OU-NR-H zo dňa 18. 08. 2016 došlo k vyvlastneniu pozemkov, so zmeneným druhom pozemkov - ostatné plochy v prospech spoločnosti MH Invest s.r.o. Náhrada za vyvlastnenie, vrátane náhrady za vyvlastnenie nehnuteľnosti, bola v zmysle rozhodnutia uložená do úschovy na Okresnom súde Nitra sp. zn. 12U/4/2016. Rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja slovenskej republiky, odbor štátnej správy zo dňa 10.10.2016, č. XXXXX/XXXX/BXXX-SV/XXXXX/To. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol pre nedostatok pasívnej legitímácie žalovanej a zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania.

13. Odvolací súd považuje za potrebné úvodom sa vyjadriť k odvolacím námietkam žalobcu, konkrétne k ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento odvolací dôvod je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu

pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv a nie hmotnoprávných nárokov strán. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Ak sa spor na základe prihladenia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu. Podľa čl. 46 Ústavy SR sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Podľa čl. 48 Ústavy SR má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Podľa právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky treba pojem „procesný postup“ súdu vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016. Žalobca namietal rozsudok súdu prvej inštancie aj z dôvodu § 365 ods. 1 písm. f) CSP, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán sporu alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 až § 194 CSP. K žalobcom uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, čo znamená, že vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávneho vyložil.

14. Žalobca tiež označil napadnuté rozhodnutie za arbitrárne. Arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislosti ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Okrem toho arbitrárnosť rozhodnutia všeobecného súdu môže vyplývať aj z ústavne nekonformného výkladu ustanovení právnych predpisov aplikovaných na prerokovaný skutkový prípad. K uvedenému odvolací súd udáva, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo strany sporu, ako aj iného zainteresovaného subjektu na rozhodnutie, ktorého dôvody sú zjavné a zreteľné, pretože práve odôvodnenie rozhodnutia je zárukou toho, že výkon spravodlivosti nebude arbitrárny (I. ÚS 117/07).

15. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

16. Obsah práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu (I. ÚS 26/94). K odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy preto dochádza aj vtedy, ak sa niekto (každý) domáha svojho práva na súde, ale súdna ochrana tomuto právu nie je priznaná, alebo nemôže byť priznaná v dôsledku konania súdu, ktorý je v rozpore so zákonom (porovnaj III. ÚS 7/2008).

17. Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Účelom odôvodnenia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia; zároveň je aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia. Citované ust. § 220 CSP dáva súdom dostatočný návod na to, aké má byť odôvodnenie rozhodnutia. V prípade, ak súd pri odôvodňovaní rozhodnutia nepostupuje uvedeným spôsobom, ktorý záväzne určuje citované ustanovenie, ide o nedostatky odôvodnenia, ktoré zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia.

18. Odvolací súd pri prejednávaní veci dospel k záveru, že žalobcom namietané odvolacie dôvody nie sú naplnené. Po preskúmaní obsahu spisu a odôvodnenia rozsudku odvolací súd konštatuje, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle 220 ods. 2 CSP. Ako už bolo uvedené, prvoinštančný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán v prejednávanom spore, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný spor a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Učinené zistenia súdu prvej inštancie majú vecné i logické zakotvenie vo vykonaných dôkazoch a prijaté skutkové a právne závery sú odôvodnené zrozumiteľne a v súlade s ustálenou súdnou praxou, pri súčasnom zohľadnení ochrany subjektívneho práva oboch sporových strán, ich rovnosti v uplatnení práv, ochrany ich oprávnenej dôvery v právo, ako i predvídateľnosti súdneho rozhodnutia. Napadnutému rozhodnutiu nemožno vytknúť ani nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplývali, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193, § 194 a § 205 CSP, alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia, alebo že by použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Nebola zistená ani jedna vada namietaná žalobcom v odvolaní. Odvolací súd sa plne stotožňuje s výrokom rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý správne žalobu zamietol a zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre tak učinil.

19. V prejednáwanej veci žalobca po pripustení zmeny žaloby naliehavý právny záujem odôvodňoval tým, že medzi ním a žalovanou došlo k platnému uzavretiu kúpnej zmluvy, po uzavretí kúpnej zmluvy došlo k vyvlastneniu vlastníckeho práva predmetnej nehnuteľnosti a náhrada za vyvlastnenie bola uložená do úschovy a to práve z dôvodu, že nebolo jasné, kto bol v čase vyvlastnenia nehnuteľnosti vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti, nakoľko keby došlo k určeniu v zmysle zmeneného petitu, žalobcovi by vznikol nárok na vyplatenie náhrady uloženej v úschove súdu, čoho sa v skutočnosti aj domáhal. Odvolací súd dodáva, že s ohľadom na vymedzenie predmetu konania, ktorým je určovací žaloba o určenie, či tu právo je alebo nie je, bolo potrebné skúmať naliehavý právny záujem na takejto žalobe v zmysle § 137 písm. c) CSP a na rozdiel od názoru súdu prvej inštancie dospel k záveru o neexistencii naliehavého právneho záujmu na žalobcom požadovanom určení, z ktorého dôvodu bolo potrebné žalobu žalobcu zamietnuť.

20. Podľa § 137 písm. c) CSP žalobou možnou požadovať, aby sa rozhodlo o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

21. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že tzv. určovací žaloba, na rozdiel od ostatných typov žalôb uvedených v § 137 CSP má miesto iba za predpokladu, že žalobca má naliehavý právny záujem na požadovanom určení existencie alebo neexistencie práva. Je preto primárnou povinnosťou všeobecných súdov, aby sa pri rozhodovaní o určovacej žalobe vysporiadali najprv s otázkou (ne)existencie naliehavého právneho záujmu žalobcu. O vecnej opodstatnenosti žaloby môžu rozhodovať až po zistení,

že nalievavý právny záujem je daný (viď II. ÚS 137/08). Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre už vyslovil právny názor, podľa ktorého ak všeobecné súdy postupujú tak, že rozhodnú o vecnej opodstatnenosti určovacej žaloby bez toho, aby dospeli k záveru o existencii nalievavého právneho záujmu žalobcu, porušia tým základné právo na súdnu ochranu ďalšieho účastníka konania (spravidla žalovaného (porovnaj II. ÚS 382/2010). Obdobne rozhodovacia prax Najvyššieho súdu SR je založená na závere, podľa ktorého nedostatok nalievavého právneho záujmu predstavuje samostatný a prvoradý dôvod, pre ktorý určovací návrh nemôže obstať a ktorý sám osebe a bez ďalšieho vedie k zamietnutiu návrhu (napr. sp. zn. 3 Cdo 240/2006, 1 Cdo 13/2010, 3 Cdo 56/2011, 1 Cdo 324/2014, 3 Cdo 887/2015, 5 Cdo 345/2015, 8 Cdo 26/2016).

22. Určovacia žaloba má predovšetkým preventívny charakter. Jej účelom je spravidla poskytnúť ochranu práva žalobcu skôr, než dôjde k porušeniu práva. Je namieste tam, kde jej pomocou možno odstrániť stav ohrozenia práva, či neistoty v právnom vzťahu a primeranú nápravu nie je možné dosiahnuť inak, ale aj tam, kde určovacia žaloba účinnejšia ako iné právne prostriedky vystihuje obsah a povahu príslušného právneho vzťahu, a kde jej pomocou možno dosiahnuť úpravu tvoriacu určitý právny rámec, ktorý je zárukou odvrátenia sporov v budúcnosti. Toto poslanie určovacej žaloby korešponduje so zákonnou požiadavkou existencie nalievavého právneho záujmu na ňou navrhovanom určení. Právny záujem, ktorý je podmienkou prípustnosti tejto žaloby musí byť nalievavý v tom zmysle, že žalobca v danom právnom vzťahu môže navrhovaným určením dosiahnuť odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov. Nejde pritom o samotnú určovaciu žalobu, ale o to, čoho (akého určenia) sa ňou žalobca domáha a z akých právnych pomerov vychádza. Nalievavý právny záujem sa teda viaže na konkrétny určovací petit (to, čoho sa žalobca v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou so zvoleným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu. Povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu na určení práva je nalievavý právny záujem, zaťažuje žalobcu. Pokiaľ chce žalobca osvedčiť svoj nalievavý právny záujem, musí poukázať na určité skutkové okolnosti v prejednávanej veci vedúce k sporu medzi stranami a k potrebe určiť súdom, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je a tiež vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši. Posúdenie nalievavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie práva, ktoré je touto neistotou ohrozené. Záver súdu o (ne)existencii nalievavého právneho záujmu žalobcu preto predpokladá posúdenie, či podaná určovacia žaloba je procesne prípustným nástrojom ochrany jeho práva, a či snáď spornosť neodstraňuje, a len zbytočne vyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné konanie. Ak žalobca neosvedčí svoj nalievavý právny záujem na ním požadovanom určení, ide o samostatný a prvoradý dôvod pre zamietnutie žaloby; pokiaľ súd dospeje k záveru, že tá-ktorá určovacia žaloba nie je z dôvodu nedostatku nalievavého právneho záujmu na požadovanom určení spôsobilým alebo prípustným prostriedkom ochrany práva, zamietne žalobu bez toho, aby sa zaoberal meritom veci. Určovacia žaloba nie je spravidla opodstatnená vtedy, ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného práva, alebo ak požadované určenie má povahu (len) predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu či tu je (nie je) právo. Nalievavý právny záujem na požadovanom určení musí byť daný aj v čase rozhodovania (napr. NS SR sp. zn. 5Cdo 264/2007, 4Cdo 111/2008, 5Cdo 264/2007). Výrokom rozsudku v konaní o určovacej žalobe môže byť určené len danosť práva alebo právneho vzťahu existujúceho ku dňu jeho vyhlásenia, keďže ako uvádza judikatúra, rozsudkom nemožno v zásade určiť existenciu (neexistenciu) práva alebo právneho vzťahu za minulú dobu. Obsahom určovacej žaloby tak nemôže byť určenie práva za dobu minulú a ani do budúcnosti, z ktorého pravidla judikatúra pripúšťa aj výnimky, ako napr. žaloby o určenie, že vec patrí do dedičstva (porovnaj rozhodnutia NS SR sp. zn. 2Cdo 32/98, 2Cdo 131/06, 1Cdo 26/07, 3Cdo 44/08).

23. V preskúmvanej veci sa žalobca svojou žalobou, po pripustení jej zmeny, domáhal určenia, že bol vlastníkom ním označenej nehnuteľnosti ku dňu jej vyvlastnenia. Nepochybne ide o určovaciu žalobu v zmysle § 137 písm. c) CSP, z ktorého dôvodu vo svetle vyššie popísaných teoreticko právnych východísk, žalobca musí preukázať kvalifikovaný nalievavý právny záujem na požadovanom určení. Nejde totiž o žalobu, kedy by právny záujem vyplýval z osobitného predpisu, v ktorom prípade nalievavý právny záujem nie je potrebné preukazovať. Právny záujem na určení práva vyplýva z právneho predpisu vtedy, ak právny predpis určitú osobu oprávňuje alebo jej ukladá podať bližšie špecifikovanú určovaciu žalobu (napr. Exekučný poriadok, Zákon o konkurze a vyrovnaní, atď.). O takýto prípad v súdnej veci nejde, keď zák. č. 282/2015 Z. z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim nemá žiadne zákonné výslovné zmocnenie alebo oprávnenie na podanie určovacej žaloby, pričom len v § 14 ods. 2 veta tretia odkazuje na možnosť podania žaloby na

preskúmanie výroku o náhrade za vyvlastnenie (§ 13 ods. 3) v súdnom konaní, nie na podanie žaloby o určenie vlastníckeho práva k predmetu vyvlastnenia.

24. Súd prvej inštancie v danej veci i prioritne posudzoval otázku existencie naliehavého právneho záujmu na žalobou požadovanom určení, ktorý žalobca vyvodil za skutočností, že pre vyplatenie náhrady za vyvlastnenie sporných pozemkov je podmienkou preukázanie, že ku dňu ich vyvlastnenia bol ich vlastníkom, čo môže len určujúcim rozsudkom súdu. Prvoinštančný súd dospel k záveru, že žalobca má naliehavý právny záujem na určení, že ku dňu vyvlastnenia bol vlastníkom špecifikovanej nehnuteľnosti dôvodiac, že do úschovy súdu bola na základe rozhodnutia správneho orgánu podľa § 6 ods. 6 zák. č. 282/2015 Z. z. zložená časť náhrady za vyvlastnenie sporom dotknutej nehnuteľnosti, ktorá doposiaľ vyplatená nebola, pričom bez vyriešenia otázky spornosti vlastníctva k vyvlastnenému pozemku (kvôli ktorej bola aj náhrada vložená do úschovy), konanie vedené na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 12U/4/2016, by zrejme náhrada zostala aj naďalej v úschove, čo by neriešilo problém, pre ktorý bola do úschovy vložená. Odvolací súd tento názor prvoinštančného súdu v otázke existencie naliehavého právneho záujmu na určení vlastníckeho práva žalobcu ku dňu vyvlastnenia nehnuteľností nezdieľa a na rozdiel od neho dospel k záveru, že naliehavý právny záujem na požadovanom určení nie je daný, keď v petite žaloby uvádzané skutkové tvrdenia a právne posúdenie sa neviažu na odstránenie spornosti žalobcom uplatňovaného práva, pretože žalobca sa domáha určenia, že jeho vlastnícke právo patrilo ku dňu vyvlastnenia a teda v minulosti. V tomto smere je významné, že prípadné vyhovie žalobe by nemalo vplyv na zmenu aktuálneho vlastníka nehnuteľností zapísaného na liste vlastníctva, čo žalobca svojou žalobou ani nesledoval, keď uplatňovaný určujúci výrok súdu má byť len podkladom pre uplatnenie si jeho nároku na vyplatenie náhrady za vyvlastnenie sporných pozemkov, zloženej do súdnej úschovy. Za danej situácie tak žaloba žalobcu o určenie vlastníckeho práva nemôže plniť svoju preventívnu funkciu, čomu korešponduje požiadavka existencie naliehavého právneho záujmu.

25. K rovnakým právnym záverom k otázke nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobcu na určení jeho vlastníckeho práva dospel odvolací súd už v jeho skorších rozhodnutiach, týkajúcich sa podobných skutkovo identických vecí žalobkyne prejednávaných na Krajskom súde v Nitre (sp. zn. 6Co 63/2018, 8Co 297/2018, 25Co 9/2020, 9Co 62/2019, 9Co 65/2019, 5Co 5/2019, 8Co 245/2019, 9Co 61/2019, 6Co 171/2019, 6Co 42/2019, 6Co 9/2020). K rovnakému záveru dospel aj Najvyšší súd vo svojom rozhodnutí 1 Cdo 36/2020. Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR, aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v rozhodnutiach vo veci samej nemajú charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (III. ÚS 300/06). Pokiaľ súd rieši právnu otázku (tú istú alebo analogickú), ktorá už bola právoplatne vyriešená podstatne odlišným spôsobom bez toho, aby sa argumentačne vyrovnal so skoršími súdnymi rozhodnutiami, nekoná v súlade s princípom právnej istoty v zmysle čl. 1 ods. 1 Ústavy SR a môže tým porušiť aj právo účastníka súdneho konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (III. ÚS 192/06). Potreba vysporiadať sa so známym rozhodnutím súdu v obdobnej veci z hľadiska jeho dôvodov, pokiaľ súd dospeje následne k opačnému názoru, je súčasťou požiadavky na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (II. ÚS 426/2012). Právna istota spolu s požiadavkou ochrany legitímnych očakávaní principiálne neznamená právo účastníka konania na rovnaké právne posúdenie jeho veci. Nesporne však znamená právo na vysvetlenie dôvodov, pre ktoré sa konajúci orgán verejnej moci od stabilného, doteraz zastávaného právneho názoru odchyľuje (III. ÚS 51/2014). O takýto prípad však v prejednáwanej veci nejde, keď všetkými zhora označenými rozhodnutiami odvolacieho súdu boli žaloby žalobcov zamietnuté práve pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, takže ani týmto rozhodnutím sa odvolací súd neodklonil od doposiaľ zastávaného právneho názoru, ale s týmto sa stotožnil. Keďže odvolací súd dospel k záveru o správnosti zamietnutia žaloby pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, ďalšími dôvodmi zamietnutia žaloby a odvolacími dôvodmi sa nezaoberal.

26. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd, na rozdiel od názoru súdu prvej inštancie, dospel k záveru o správnosti zamietnutia žaloby, avšak z dôvodu neexistencie naliehavého právneho záujmu na žalobcom požadovanom určení. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej ako aj vo výroku o trovách konania, keď súd prvej inštancie správne vychádzal z úspechu strán v spore, ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

27. Žalobca podal odvolanie i proti výroku, ktorým súd prvej inštancie jeho návrh na prerušenie konania podľa § 164 CSP zamietol.

28. Podľa § 357 písm. n) CSP, odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a/ a § 164.

29. Proti uzneseniu o prerušení konania sa pripúšťa odvolanie bez ohľadu na to, či bolo uznesenie vydané na návrh alebo bez návrhu. Ak bol však podaný návrh na prerušenie konania a súd mu nevyhovel, nie je proti zamietavému uzneseniu prípustné odvolanie podľa § 357 písm. n) CSP.

30. Podľa § 386 písm. c) CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

31. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd prijal záver, že uznesenie, ktorým súd návrh na prerušenie konania zamietol, je takým uznesením, proti ktorému odvolanie v zmysle vyššie citovaného ustanovenia prípustné nie je. Odvolací súd preto podľa § 386 písm. c) CSP odvolanie žalobcu proti tomuto výroku napadnutého rozsudku ako neprípustné odmietol.

32. Spoločnosť MH Invest II, s.r.o., so sídlom Bratislava, Trnavská cesta 100, svojím podaním zo dňa 20. 07. 2021, doručeným Krajskému súdu Nitra 21. 07. 2021, oznámila svoj vstup do konania a to z vlastného rozhodnutia (§ 82 ods. 1 CSP). V danom návrhu uviedla, že dňa 26. 03. 2019 Okresný súd Nitra uznesením č. k. 12U/4/2016-53, ktorým prijal od zložiteľa MH Invest, s.r.o., so sídlom Bratislava, Mlynské nivy 44/A v prospech príjemcu MH Invest II., s.r.o. čiastku 1 682 830,92 eura. Dňa 11. 12. 2020 vo veci úschovy vedenej na Okresnom súde Nitra mu bola doručená výzva na vyjadrenie k podaniu žalobcu Poľnohospodárska pôda s.r.o. V tomto podaní sa žiadateľ (žalobca) domáhal časti vydania peňažných prostriedkov zložených v úschove. Právnym dôvodom na ich vyplatenie má byť skutočnosť, že žiadateľ je účastníkom súdneho konania vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 15C/135/2016. Právny záujem na výsledku konania odôvodňoval tým, že žalobca sa v postavení žiadateľa v konaní o úschove domáha príslušnej časti vyvlastňovacej náhrady za vyvlastnený pozemok zloženej v úschove, pričom svoj nárok na jej vydanie odôvodňuje práve týmto prebiehajúcim konaním. Nakoľko sa žiadateľ v tomto konaní snaží preukázať existenciu svojho vlastníckeho práva k vyvlastnenému pozemku ku dňu jeho vyvlastnenia, ku ktorému dňu bol výlučným vlastníkom vyvlastneného pozemku intervenient, a tým odôvodniť svoj nárok na vydanie úschovy, výsledok tohto konania môže ovplyvniť právne postavenie intervenienta ako oprávneného príjemcu predmetu úschovy. Zvýraznil, že jeho právny záujem nie je daný len na výsledku tohto konania, ale na všetkých skutkových a právnych záveroch, na ktorých bude rozhodnutie v tomto konaní založené, pretože len tak môže intervenient za daného právneho stavu založeného rozhodnutím (vydanie úschovy intervenientovi závisí od skončenia súdnych konaní, v ktorých intervenient nie je stranou sporu) preukázať rozhodujúce skutočnosti, ktoré odôvodňujú vydanie predmetu úschovy v prospech intervenienta.

33. Podľa § 82 ods. 2 CSP, vstup intervenienta je prípustný kedykoľvek v priebehu konania, a to aj počas konania o riadnom opravnom prostriedku.

34. Podľa § 82 ods. 4 CSP, súd je povinný informovať strany sporu o vzniku intervencie, teda, že mu bolo doručené podanie o vstupe do konania (§ 82 ods. 4 CSP).

35. Žalobca svojím podaním zo dňa 12. 08. 2021 a doručeným Krajskému súdu v Nitre dňa 12. 08. 2021 oznámil odvolaciemu súdu, že nesúhlasí so vstupom intervenienta do konania. V danom podaní zaujal nasledovné stanovisko, že osvedčenie o významnej investícii na realizáciu stavby s názvom „vybudovanie strategického parku“, ktoré bolo schválené Uznesením vlády SR č. 401 z 08. 07. 2015, neskôr aktualizované uznesením č. 413/2015 a 95/2017. Osvedčenie bolo vydané v prospech spoločnosti MH Invest s.r.o., ktorá je i zložiteľom. Rozhodnutie o vyvlastnení je napadnuté správnu žalobou, v ktorej koná KS v Nitre pod sp. zn. 11S/261/2016. Intervenient nikdy nemohol platne nadobudnúť pozemky, osvedčenie nebolo vydané v jeho prospech, ale v prospech spoločnosti MH Invest s.r.o. Intervenient sa stal vlastníkom účelovo, bez reálneho, či skutočného záujmu nadobudnúť vlastnícke právo, keďže bezprostredne po prevode pozemkov intervenientovi podala spoločnosť MH Invest s.r.o. návrh na vyvlastnenie v jej prospech.

36. Súd rozhoduje o prípustnosti intervenienta len vtedy, ak niektorá strana sporu namietne neprípustnosť jeho vstupu do konania. Intervenient je ten, kto sa zúčastňuje na konaní popri žalobcovi alebo žalovanom a má právny záujem na výsledku konania (§ 81 CSP). Odvolací súd konštatuje, že intervenient nemá právny záujem na výsledku konania, a preto jeho vstup do konania nepripustil.

31. O náhrade trov odvolacieho rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a s ohľadom na plný úspech žalovanej v odvolacom konaní priznal žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).